

Spis treści

Przedmowa	11
Wykaz skrótów.	13
Rozdział 1. Wprowadzenie	19
Prezentacja Unii Europejskiej.	19
Formułowanie polityki w Unii Europejskiej.	22
Struktura książki.	27
Część I. Kontekst historyczny.	29
Rozdział 2. Wspólnota Europejska — lata 1945-1985.	31
Wprowadzenie.	31
Pierwsze kroki.	32
Idea wspólnoty.	37
Rzym i ostudzone ambicje.	42
Pierwsze spotkania na szczycie.	46
Zakończenie.	50
Rozdział 3. Jednolity rynek	53
Wprowadzenie.	53
Integracja rynkowa w ujęciu historycznym.	54
Harmonizacja — polityka interwencji.	58
Arbiter wolnego handlu — Europejski Trybunał Sprawiedliwości i aktywizm sędziowski.	60
Tworzenie rynku — polityka neoliberalna.	62
Program z 1992 roku — plan działania.	65

Podtrzymywanie i korygowanie rynku	68
Teorie na temat jednolitego rynku	72
Zakończenie	74
Rozdział 4. W kierunku unii europejskiej	77
Wprowadzenie	77
Unia Europejska jako unia europejska	78
Przegląd Unii — konferencja międzyrządowa z 1996 roku i traktat amsterdamski	84
Konferencja międzyrządowa w 2000 roku i traktat nicejski	88
Zakończenie — proces postnicejski	94
Część II. Teorie i podejścia teoretyczne	99
Rozdział 5. Federalizm i federacja	101
Wprowadzenie	101
Federalizm, federacja i integracja europejska	103
Różnorodność modeli federacyjnych	108
Koncepcja Europy Monneta i jej polityczne następstwa	111
Znaczenie federacyjnej Europy	116
Zakończenie — od ilości do jakości	118
Rozdział 6. Neofunkcjonalizm	121
Wprowadzenie	121
Czym jest neofunkcjonalizm?	122
Przegląd historii neofunkcjonalizmu	124
Podejście ponadnarodowe a <i>spillover</i>	125
Krytyka neofunkcjonalizmu	132
Odrodzenie neofunkcjonalizmu	135
Zakończenie	136
Rozdział 7. Podejście międzyrządowe	139
Wprowadzenie	139
Czym jest podejście międzyrządowe?	140
Hoffmann i jego krytycy	144
Modyfikacje podejścia międzyrządowego	148
Liberalne podejście międzyrządowe i jego krytycy	152
Zakończenie — przyszłość podejścia międzyrządowego	159
Rozdział 8. Nowe teorie integracji europejskiej	162
Wprowadzenie	162

Granice klasycznej debaty.	164
Instytucjonalizm a UE.	168
Teorie procesu decyzyjnego a UE.	174
Wielopoziomowy system zarządzania.	177
Unia Europejska z perspektywy społecznego konstrukttywizmu.	179
Nowe spojrzenie na stosunki międzynarodowe i międzynarodową ekonomię polityczną.	182
Zakończenie.	186

Część III. Instytucje i podmioty. 189

Rozdział 9. Komisja Europejska. 191

Wprowadzenie.	191
Funkcje Komisji.	192
Wpływy Komisji.	196
Przewodniczący i członkowie Komisji.	198
Gabinety komisarzy.	201
Służby Komisji.	203
System komitetów.	209
Zakończenie.	211

Rozdział 10. Rada Unii Europejskiej. 213

Wprowadzenie.	213
Centrum procesu decyzyjnego UE.	214
Jak działa Rada?.	218
Poziomy decyzyjne Rady.	221
Instytucjonalna ewolucja Rady.	232
Zakończenie — narodowa, ponadnarodowa, czy jedno i drugie?.	235

Rozdział 11. Parlament Europejski. 237

Wprowadzenie.	237
Początki i rozwój Parlamentu Europejskiego.	238
Kompetencje i wpływy Izby.	240
Wewnętrzna polityka Parlamentu Europejskiego.	245
Wybory a społeczeństwo.	250
Zakończenie.	253

Rozdział 12. Sądy unijne. 255

Wprowadzenie.	255
Podstawowe dane i organizacja.	258

Jurysdykcja	259
Debata nad „aktywizmem sędziowskim”.	268
Zakończenie — reforma systemu sądowego Unii.	270
Rozdział 13. Grupy interesów a Unia Europejska	273
Wprowadzenie.	273
Instytucje UE i grupy interesów.	274
Przepisy dotyczące grup interesów w UE.	279
Europejskie grupy interesów.	280
Europeizacja krajowych grup interesów.	289
Zakończenie.	291
 Część IV. Polityka i jej formułowanie.	 295
 Rozdział 14. Rozszerzanie Unii Europejskiej	 297
Wprowadzenie.	297
Dotychczasowe rozszerzenia.	298
Kto i w jaki sposób może dołączyć do UE?.	301
Od pomocy gospodarczej do formalnych negocjacji.	304
Zasada warunkowości i <i>acquis communautaire</i>	307
Kwestie sporne i obawy.	311
Przyszłość rozszerzonej UE. • • • • •	317
Zakończenie.	319
 Rozdział 15. Stosunki zewnętrzne Unii Europejskiej	 322
Wprowadzenie.	322
Instytucje i procedury — filar Wspólnoty Europejskiej.	323
Instytucje i procedury — filar wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.	328
Cele Unii Europejskiej w stosunkach zewnętrznych.	338
Przeszkody i szanse.	340
Zakończenie.	343
 Rozdział 16. Wspólna polityka rolna	 346
Wprowadzenie.	346
Czym jest WPR?.	347
Reforma WPR.	349
Dlaczego tak trudno zreformować WPR?.	352
Reforma WPR z 1992 roku.	356
Zmiany w debacie o rolnictwie.	359
Reformy i wyzwania.	361
Zakończenie — WPR na rozdrożu.	368

Rozdział 17. Społeczny wymiar Unii Europejskiej	371
Wprowadzenie	371
Europejska Wspólnota Gospodarcza i jej państwa członkowskie	372
Reformy traktatów w Maastricht, Amsterdamie i Nicei	375
Rzeczony i zakres europejskiej polityki społecznej	378
Europejski Fundusz Społeczny	381
Otwarta metoda koordynacji	383
Społeczne partnerstwo na szczeblu europejskim	384
Zakończenie	386
Rozdział 18. Regionalna Europa	390
Wprowadzenie	390
Regiony w procesie decyzyjnym UE	391
Początki, rozwój i wdrażanie polityki regionalnej UE	396
Regiony a integracja europejska — zagadnienia teoretyczne	406
Zakończenie	408
Rozdział 19. Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne	411
Wprowadzenie	411
Preludia do współpracy	412
Eksperyment z Schengen	415
Maastricht i „trzeci filar”	417
Traktat amsterdamski a WSiSW	420
Dorobek legislacyjny — nieśmiały kroki w stronę śmiałych celów	425
Rozszerzanie na zewnątrz współpracy w zakresie WSiSW	430
Zakończenie	433
Rozdział 20. Unia gospodarcza i walutowa	436
Wprowadzenie	436
Czym jest UGW?	437
Od Hagi do Maastricht (1969-1991)	441
Od traktatu do rzeczywistości (1992-2002)	445
Teorie wyjaśniające powstanie UGW	452
Krytyka UGW	454
Zakończenie	458
Część V. Kwestie sporne i debaty	461
Rozdział 21. Europeizacja	463
Wprowadzenie	463

Europeizacja — termin modny, ale czy przydatny?	464
Zmieniające się granice „Europy”.	466
Rozwój instytucji na szczeblu europejskim.	468
Rozprzestrzenianie się instytucji europejskich.	471
Polityczna unifikacja Europy.	474
Wpływ instytucji europejskich na kraje członkowskie.	476
Zakończenie.	482
Rozdział 22. Wdrażanie polityki europejskiej	484
Wprowadzenie.	484
Trzy koncepcje wdrażania.	485
Teorie wdrażania.	492
Deficyt wdrażania — przyczyny i ograniczenia.	493
Wdrażanie „wchodzi w dorosłość”.	501
Zakończenie.	503
Rozdział 23. Demokracja Unii Europejskiej i jej deficyt	505
Wprowadzenie.	505
Rozumienie „deficytu demokracji”.	507
Modele demokracji europejskiej.	517
Demokracja i reforma traktatów.	523
Zakończenie.	526
Rozdział 24. Integracja zróżnicowana	528
Wprowadzenie.	528
Zróżnicowanie, jednorodność i przyszłość integracji europejskiej.	529
Metody różnicowania.	534
Zróżnicowanie a przyszłość Europy.	537
Zakończenie.	544
Rozdział 25. Obywatelstwo	547
Wprowadzenie.	547
Obywatelstwo Unii.	548
Krótką historia obywatelstwa.	552
Ewoluuujące instytucje i praktyka obywatelstwa europejskiego.	558
Wyzwania na przyszłość.	567
Zakończenie.	569
Słownik pojęć.	571
Bibliografia.	584
Indeks.	609